

Vasu-näkökulmia

Tämä neliosainen kysely on tarkoitettu Helsingin kaupungin perhepäivähoitajien Vasu-suunnitelmien rakennusaineeksi. Lisäksi kyselyä käytetään yhteisen Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman työstämisessä, kyselyn avulla tutkitaan päiväkotien vasu-orientaatiota. Tarkoituksena on luoda tiivis ja mielekäs sidos valtakunnallisten, kaupungin ja yksiköiden suunnitelmien välille.

Toimintaohjeet:

1. Tiedostossa Vasu-kartoitus(pph).doc on neljä kysymyssarjaa. Kysymyksistä on myös paperiversiot. Kussakin kysymyssarjassa tarkastellaan päivähoitoa eri näkökulmista (katso liite), jotka ovat: **1) Hyvät käytännöt (harmonia) 2) Ristiriidat (kaaos) 3) Tavoitteet ja 4) Mahdollisuudet**. Perhepäivähoitaja täyttää lomakkeen kaikki neljä osiota.
2. Olisi hienoa, jos perhepäivähoitajilla olisi mahdollisuus lomakkeita täyttäessään verrata näkemyksiään kollegoiden – toisten perhepäivähoitajien – kanssa. Yhdessä kokemuksia ja näkemyksiä vertaillen näkökulmat selkiytyvät. Myös perhepäivähoidon ohjaajalta voi kysellä mahdollisuutta ryhmässä työstämiseen tai vapaamuotoisen palaverin voi järjestää itsekin. Kuitenkin kukin perhepäivähoitaja päättää lopulta itse mitä hän lomakkeeseen kirjoittaa.
3. Kysymyssarjojen täyttämiseen on käytettävissä aikaa maaliskuun alusta viikon 15 loppuun (15.4 mennessä, vastata saa toki aikaisemminkin). Vastaukset toimitetaan perhepäivähoidon ohjaajille.

Vastaukset ovat luottamuksellisia, eikä vastausten perusteella laadittavissa koonneissa voi tunnistaa yksittäisiä perhepäivähoitajia, lapsia tai muitakaan ihmisiä. Yleensäkin kartoituksen henki on ennen kaikkea etsiä mahdollisuuksia tukea perhepäivähoitajien työtä. Vastaukset antavat suuntaa painopisteille ja käytännön toimenpiteille.

Yhteistyöterveisin,

Seppo Sarras, Vasu-konsultti (Helsingin kaupunki)
Jyrki Reunamo, KT (Helsingin yliopisto)

Hyvien käytäntöjen (harmonia) kartoitus:

1. Mihin asioihin olet omassa työssäsi tyytyväisin? Mitkä asiat toimivat parhaiten työssäsi, asiat joita et halua menettää?	
2. Mitkä asiat toimivat parhaiten yhteistyössä vanhempien kanssa, osana kasvatuskumppanuutta?	
3. Mitä hyvää erilaiset lapset ovat tuoneet ryhmääsi (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, erikikäiset lapset)?	
4. Mitkä tilanteet ovat omassa työssäsi myönteisimpiä: iloisimpia, inspiroivimpia, motivoivimpia tai harmonisimpia?	
5. Mikä työskentely-ympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) on ollut toimivinta?	
6. Mikä on toiminut parhaiten lasten leikkiin sitoutumisessa?	
7. Millaiset jutut ovat toimineet parhaiten lasten liikkumiseen liittyvissä asioissa? Entä lasten ilmaisun tukemisessa?	
8. Minkälainen suunnittelu on osoittautunut parhaaksi työssäsi (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, suunnittelu lasten ja vanhempien kanssa jne.)?	
9. Mikä verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) on toiminut hyvin?	
10. Miten sinä saat parhaiten tukea (esim. työtovereilta, muulta päivähoidolta, esimiehiltäsi) omassa työssäsi jaksamiseen ja työsi kehittämiseen?	

Ristiriitaisuuksien (kaaos) kartoitus:

1. Millaiset asiat ovat aiheuttaneet omassa työssäsi eniten häiriöitä ja turhautumista viime aikoina? Mikä työssäsi turhauttaa?	
2. Mikä vaikeuttaa perheiden tukemista ja yhteistyötä vanhempien kanssaryhmässäsi?	
3. Millä tavoin erilaiset lapset ovat tuottaneet epävarmuutta ja epätietoisuutta ryhmässäsi (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, erikäiset lapset)?	
4. Mitkä tilanteet ovat omassa työssäsi kaoottisimpia: ahtaita, repiviä ja epäselviä?	
5. Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) tuottaa eniten epäjärjestyttä ja ristiriitoja?	
6. Mikä on viime aikoina häirinnyt lasten leikkiin keskittymistä?	
7. Mikä vaikeuttaa ja rajoittaa lasten monipuolista liikkumista omassa ryhmässäsi? Entä lasten luovien projektien kehitystä?	
8. Mikä on eniten hajottanut omaa suunnittelutyötäsi (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?	
9. Mikä verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) ei toimi tai turhauttaa?	
10. Mikä on eniten vähentänyt omaa työssä jaksamistasi? Mikä rajoittaa pahiten oman työsi kehittämistä?	

Tavoitteiden kartoitus:

1. Mitä ovat työssäsi tärkeimmät tavoitteet, joita juuri nyt aktiivisesti työstät? Mitä haluaisit parantaa työssäsi?	
2. Millä tavoin pyrit tukemaan perheitä, mikä on perheen tukemisessa tärkeää?	
3. Mitä olisi tärkeää huomioida erilaisia lapsia ajatellen (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset)?	
4. Mitkä asiat työssäsi sujuvat tavoitteellisesti, edistyvät asettamiesi tavoitteiden mukaisesti?	
5. Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) kaipaisi eniten parannuksia? Millaista?	
6. Millä tavoin lasten leikkiedellytyksiä pitäisi ja voisi parantaa ryhmässäsi?	
7. Mitä liikunnallisia tavoitteita työssäsi korostuu? Entä miten pyrit edistämään lasten luovien projektien kehitystä?	
8. Miksi suunnittelu on työssäsi tärkeää? Miksi suunnittelet (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?	
9. Mitä haluat verkostoyhteistyöltä (muu päivähoido, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset)?	
10. Mitkä tavoitteet korostuvat oman hyvinvointisi, työkykyisi säilymiseen ja kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä?	

Mahdollisuuksien kartoitus:

1. Mitä uusia kokeiluja ryhmässäsi on meneillään paraikaa? Miten pidät yllä ryhmässäsi uusia näkökulmia avaavaa, tutkivaa ilmapiiriä?	
2. Mitä lisämahdollisuuksia voisi olla perheiden tukemiseksi ryhmässäsi/päiväkodissa? Entä vanhempien runsaammalla osallistumisella?	
3. Miten erilaiset lapset (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset) voisivat tuoda vielä lisää rikkautta toimintaan?	
4. Missä tilanteissa utelias, mielenkiintoinen ja kokeileva toiminta parhaiten kukoistaa ryhmässäsi? Miten sitä voisi edelleen ruokkia?	
5. Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) virittää lapsia ja aikuisia ennakkoluulottomaan todellisuuden testaamiseen?	
6. Millaiset leikit ovat viime aikoina siivittäneet lapset (ja aikuiset) kaikkein huimimmille matkoille?	
7. Miten voisi käytännössä rikastaa liikunnallisia kokemuksia ryhmässäsi? Entä lasten tuottamia taiteellisia ja ilmaisullisia projekteja?	
8. Miten arkeen saadaan riittävästi tilaa luovalle suunnittelulle (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?	
9. Mitä mahdollisuuksia verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) on vielä käyttämättä?	
10. Mitä lisämahdollisuuksia kannattaisi ehkä kokeilla oman työhyvinvointisi, työssä kehittämisesi ja työssä jaksamisesi parantamiseksi?	

Liite: Neljä toisiaan täydentävää näkökulmaa päiväkodissa (Reunamo)

